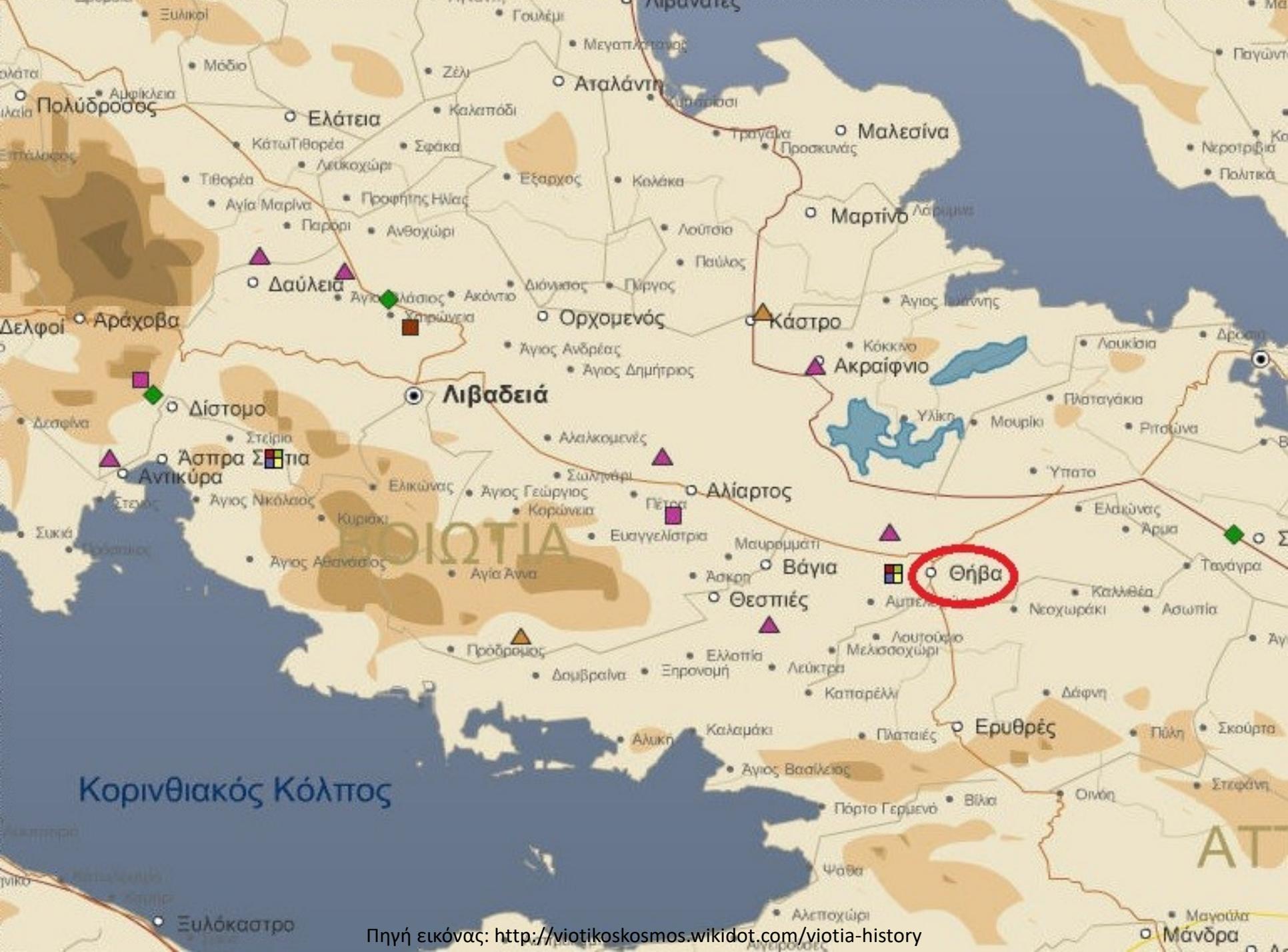

Η ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ
ΤΗΣ ΘΗΒΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΘΗΒΑ: Η ΚΥΡΙΑ ΤΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Η **Θήβα** ήταν σύμμαχος της **Σπάρτης** κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού Πολέμου. Μετά τη λήξη του όμως, οι Θηβαίοι απομακρύνονται από τη Σπάρτη, και είναι για πολλά χρόνια μέλος όλων των **αντισπαρτιατικών** συμμαχιών.

Η πόλη αντιμετωπίζει εσωτερικά προβλήματα: οι συγκρούσεις μεταξύ **δημοκρατικών** και **αριστοκρατικών** είναι συχνές.

Πηγή εικόνας: <http://viotikoskosmos.wikidot.com/viotia-history>

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΩΝ ΘΗΒΩΝ

Marcin Nowakowski

ΠΟΛΟΠΙΔΑΣ ΚΑΙ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

Το πρώτο μισό του 4^{ου} π.Χ. αιώνα (400-350) δύο προσωπικότητες που ανήκουν στη **δημοκρατική** παράταξη της **Θήβας**, θα την οδηγήσουν στη μεγαλύτερή της ακμή:

ο Πελοπίδας και ο Επαμεινώνδας

Το 382 η **Σπάρτη** ανατρέπει τους **δημοκρατικούς** στη Θήβα και εγκαθιστά **ολιγαρχικό** καθεστώς στη πόλη.

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ ΚΑΙ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

Τρία χρόνια αργότερα (379 π.Χ.) ο αρχηγός των δημοκρατικών Πελοπίδας ανατρέπει τους ολιγαρχικούς φίλους της Σπάρτης και αποκαθιστά το δημοκρατικό πολίτευμα.

Ταυτόχρονα, συγκροτεί έναν ισχυρό **θηβαϊκό** στρατό με πυρήνα ένα ειδικό σώμα 300 ανδρών αποφασισμένων να θυσιάσουν για τη Θήβα:

τον **Ιερό Λόχο**

Θηβαίος οπλίτης του
4^{ου} αιώνα π.Χ.

Ο ΙΕΡΟΣ ΛΟΧΟΣ

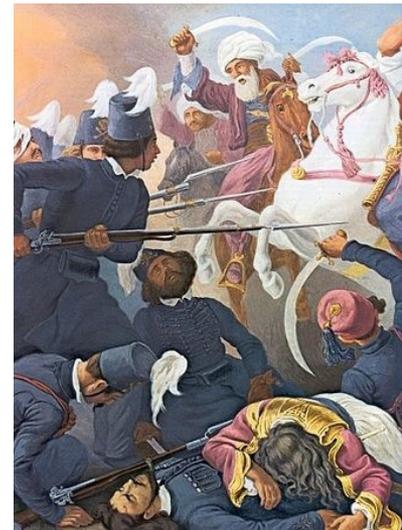
Ο Πελοπίδας καθιέρωσε να μάχεται στο **άκρο** της φάλαγγας, το επίλεκτο στρατιωτικό σώμα των Θηβαίων, ο **«Ιερός Λόχος»**.

Οι άνδρες του Ιερού Λόχου συνδέονταν μεταξύ τους με στενή φιλία και ήταν ανίκητοι για 35 χρόνια. Έπεσαν μέχρις ενός το 338 π.Χ. στη μάχη της Χαιρώνειας από τους **Μακεδόνες**, αρνούμενοι να παραδοθούν.

Ο ΙΕΡΟΣ ΛΟΧΟΣ

Ο στρατός της Θήβας με τον **Ιερό Λόχο** στο ένα άκρο του κατάφερε να αποκρούσει πολλές φορές τους **Σπαρτιάτες**.

Ο **Ιερός Λόχος** αποτελεί ένδοξο παράδειγμα υπακοής και ανδρείας και ήταν η έμπνευση για τους **Ιερολοχίτες** στην επανάσταση της Μολδοβλαχίας το 1821.

Δεξιά: Οι Ιερολοχίτες μάχονται στο Δραγατσάνι, Πίνακας του Peter von Hess
Πηγή εικόνας: [https://en.wikipedia.org/wiki/Sacred_Band_\(1821\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Sacred_Band_(1821))

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

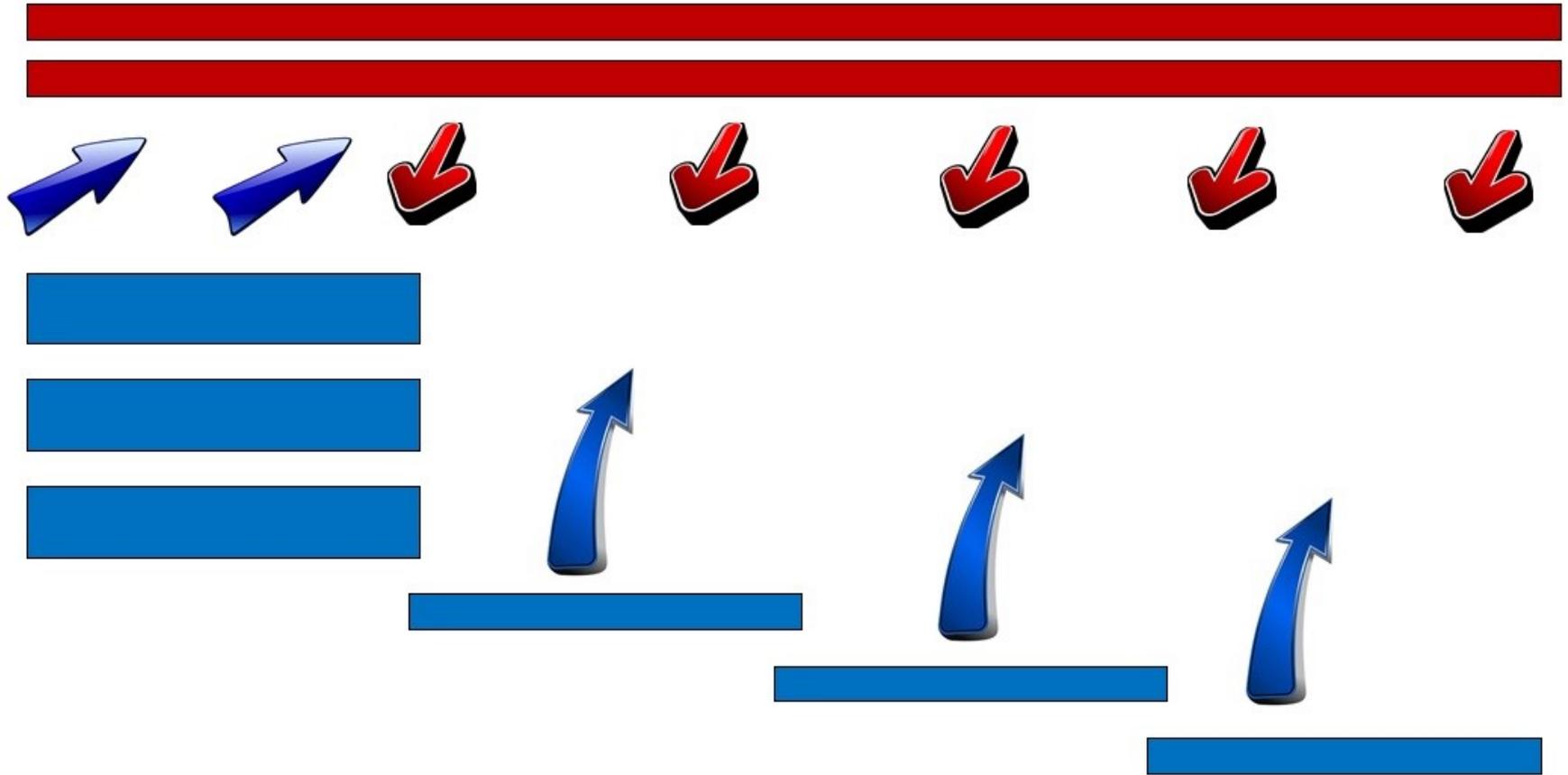
Στο πλευρό του **Πελοπίδα** βρέθηκε την ίδια περίοδο στη **Θήβα** ένας από τους μεγαλύτερους στρατηγούς της αρχαιότητας: ο **Επαμεινώνδας**.

Ένα λαμπρό στρατηγικό μυαλό που έφερε την επανάσταση στο πεδίο της μάχης:

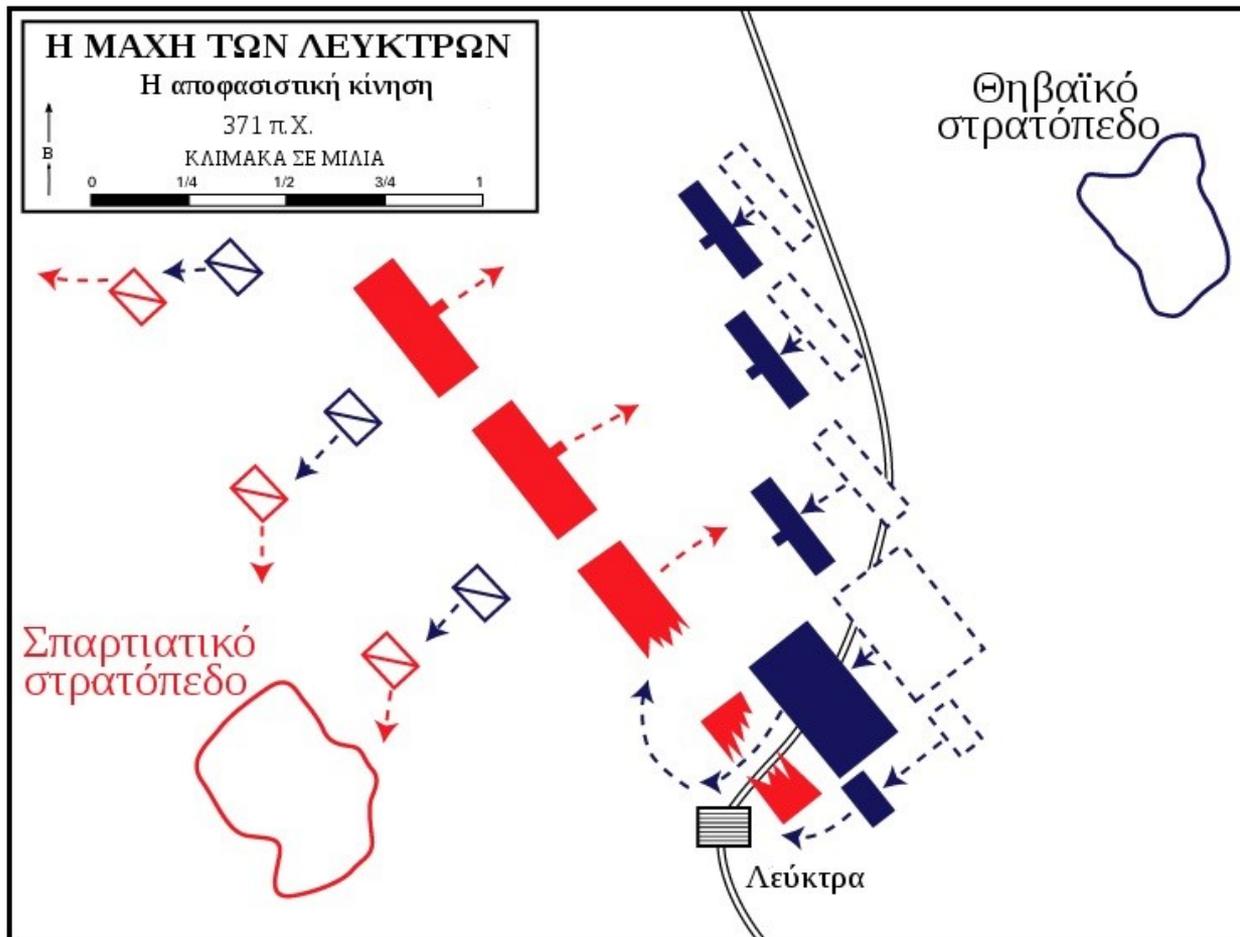
την λοξή φάλαγγα

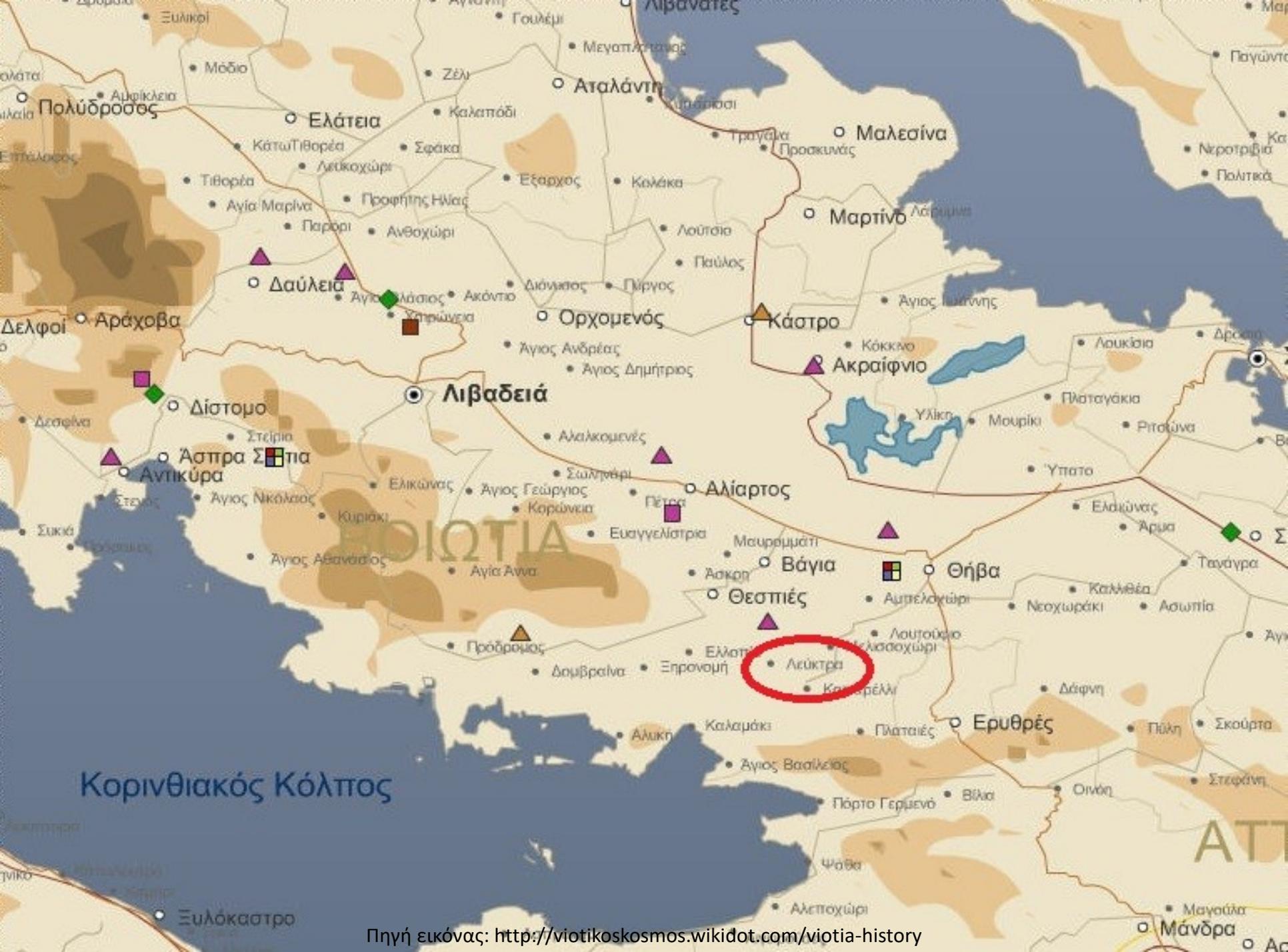
Η λοξή φάλαγγα ήταν ενισχυμένη στο ένα της άκρο με σκοπό να κυκλώσει τον εχθρό.

Η ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΦΑΛΑΓΓΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΟΞΗΣ ΦΑΛΑΓΓΑΣ

Το 371 π.Χ. οι **Θηβαίοι** συντρίβουν στη μάχη των **Λεύκτρων** τους **Σπαρτιάτες** εφαρμόζοντας στο πεδίο της μάχης τη λοξή φάλαγγα. Στη μάχη σκοτώθηκε ο βασιλιάς της **Σπάρτης Κλεόμβροτος**.

Πηγή εικόνας: <http://viotikoskosmos.wikidot.com/viotia-history>

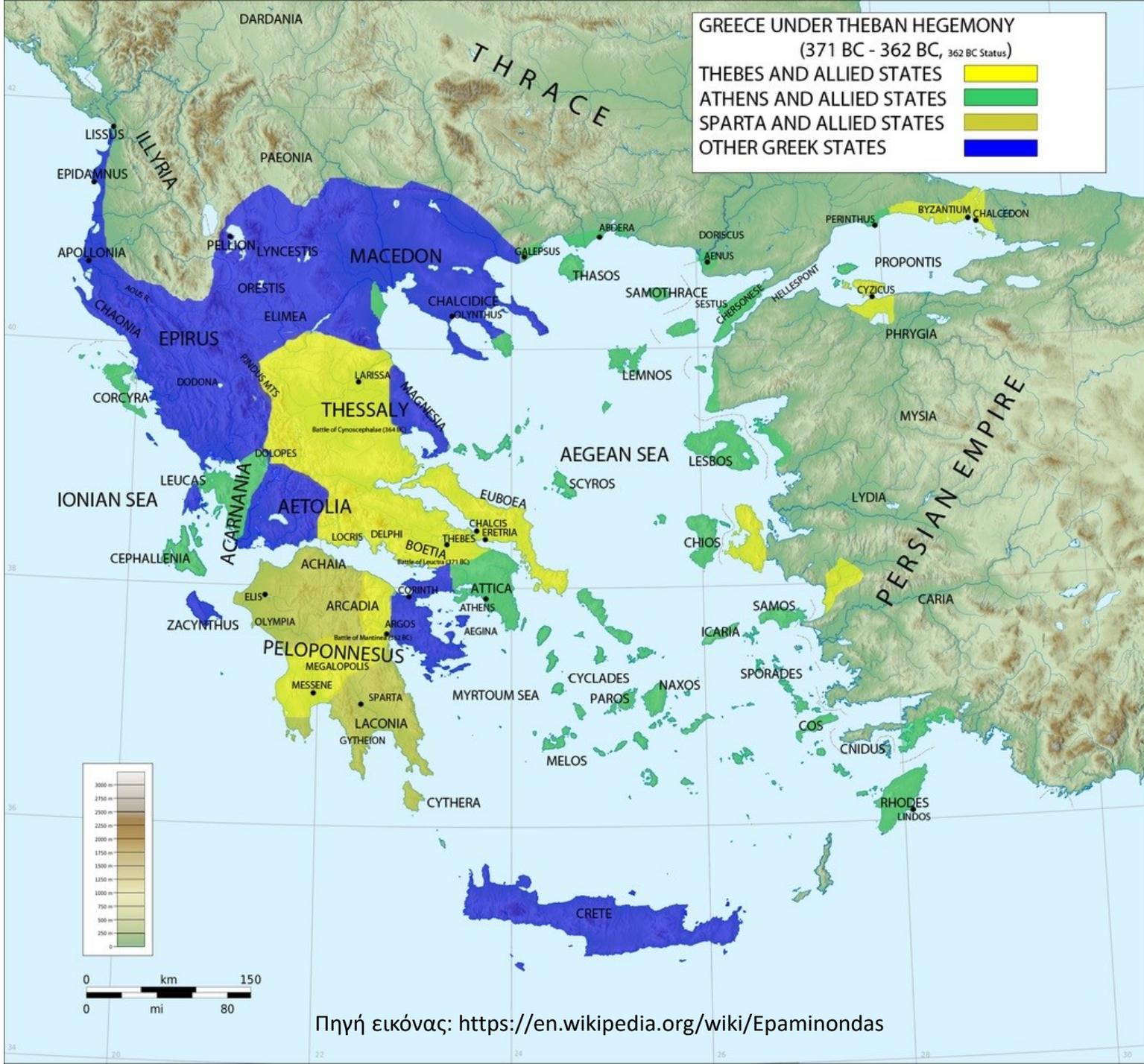
ΛΕΥΚΤΡΑ ΒΟΙΩΤΙΑΣ – ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ

Πηγή εικόνας: https://deadliestblogpage.wordpress.com/img_1145_cr2-2/

ΘΗΒΑΪΚΗ ΗΓΕΜΟΝΙΑ

Μετά την νίκη στα Λεύκτρα η **Θήβα** είναι η κυρίαρχη πόλη στην **Ελλάδα**. Ο **Επαμεινώνδας** εκστρατεύει στην **Πελοπόννησο** και ιδρύει τη Μεγαλόπολη, που θα γίνει πρωτεύουσα της Αρκαδικής Συμπολιτείας.

Ο **Πελοπίδας** στρέφεται βόρεια προς τη **Θεσσαλία**, όπου προσπαθεί να επεκτείνει τη **Θηβαϊκή** κυριαρχία, αλλά σκοτώνεται σε μάχη το 364 π.Χ.

Η Θηβαϊκή
 ηγεμονία
 το 362 π.Χ.

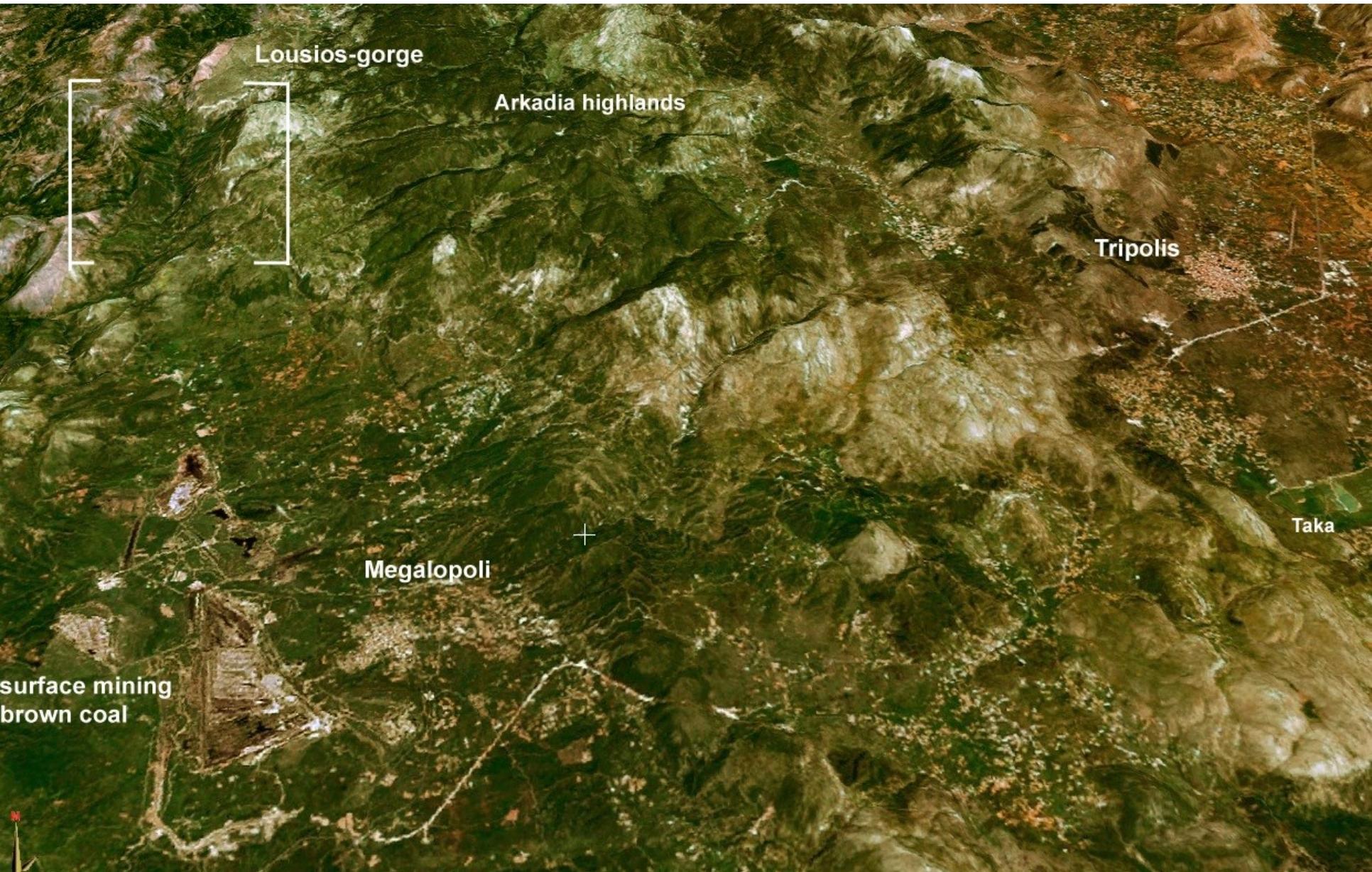
Πηγή εικόνας: <https://en.wikipedia.org/wiki/Epaminondas>

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ

Πηγή εικόνας: <https://www.megalopoli.gov.gr/component/k2/31-aksiotheata/157-archaio-theatro-megalopolis>

ΤΟ ΟΡΟΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ – ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΛΗΨΗ

Πηγή εικόνας: <https://de.wikipedia.org/wiki/Megalopoli>

Ο θάνατος του Πελοπίδα – Πίνακας του Sergey Ivanov, 1805/6

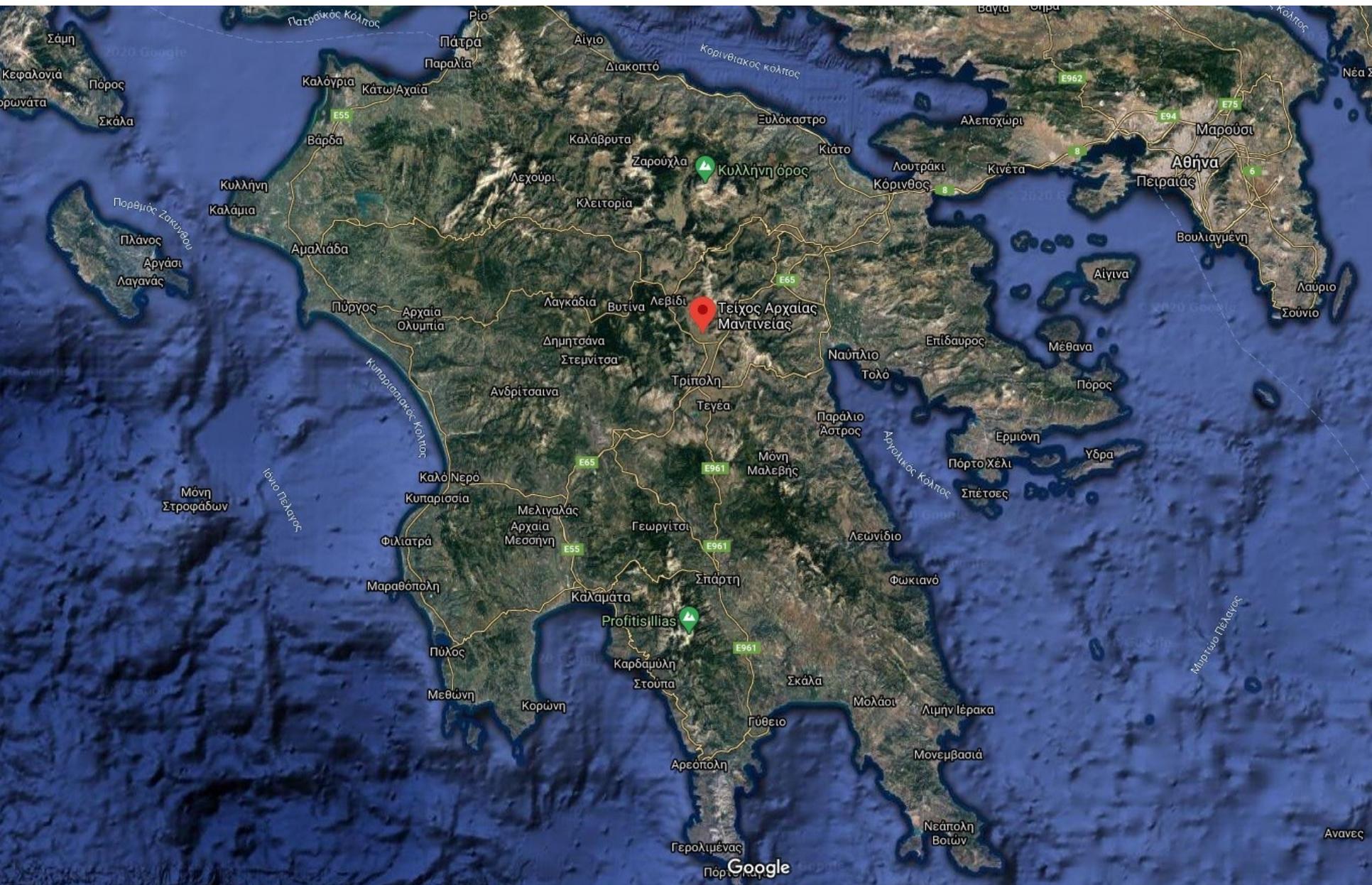
Πηγή εικόνας: <https://en.wikipedia.org/wiki/Pelopidas>

ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ

Ο **Επαμεινώνδας** συνεχίζει μόνος του και το 362 εκστρατεύει εκ νέου εναντίον της **Σπάρτης**. Τη Σπάρτη υπερασπίζεται ο γέρος πλέον βασιλιάς **Αγησίλαος**.

Η αποφασιστική μάχη δίνεται στη Μαντίνεια (362 π.Χ.) στη Πελοπόννησο, όπου οι **Θηβαίοι** κατακτούν λαμπρή νίκη. Όμως, στη μάχη πέφτει νεκρός ο **Επαμεινώνδας**.

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ ΣΤΟ ΧΑΡΤΗ

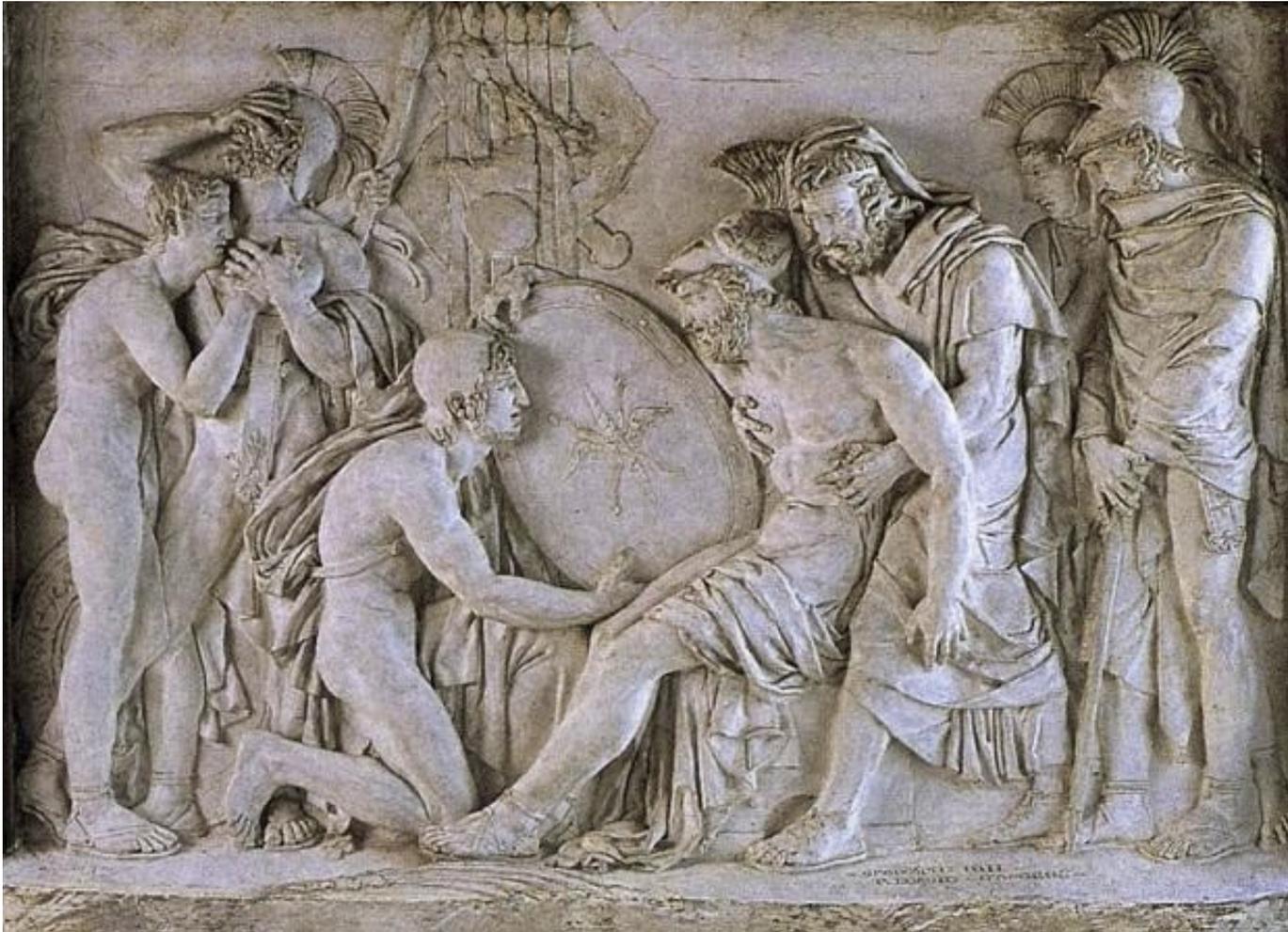

ΑΡΧΑΙΑ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑ

Πηγή εικόνας: [https://de.wikipedia.org/wiki/Mantineia_\(Stadt\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Mantineia_(Stadt))

Μετά το θάνατο του Επαμεινώνδα στη μάχη της Μαντινείας οι **Θηβαίοι** εγκαταλείπουν την **Πελοπόννησο** και αποσύρονται από τη Θεσσαλία. Σε λίγο θα πάψουν να είναι σημαντική ελληνική δύναμη.

Την ηγεμονία της Ελλάδας είχε για μικρό διάστημα η **Θήβα** με δύο ηγέτες: τον **Επαμεινώνδα** και τον **Πελοπίδα**. Τρεις μάχες έκριναν την άνοδο και πτώση της Θήβας:

- η μάχη στα Λεύκτρα (371 π.Χ.)
[νίκη **Θηβαίων** επί **Σπαρτιατών**]
- η μάχη στην Μαντίνεια (362 π.Χ.)
[νίκη **Θηβαίων** επί **Σπαρτιατών** και **Αθηναίων**]
- η μάχη της Χαιρώνειας (336 π.Χ.)
[ήττα **Θηβαίων** από **Μακεδόνες**]

Κείμενα, συγγραφή, ιστορική έρευνα, εικόνες: Γαρίτατζης Χαράλαμπος (ΠΕ07)
Φιλολογική επιμέλεια: Μαρία Αβερκιάδου (ΠΕ02)